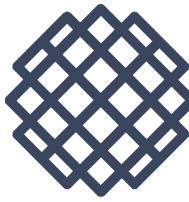




Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo



Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË ZYRËS SË PRESIDENTIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS PËR VITIN 2023

Prishtinë, maj 2024

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinion i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA
dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2023, në përputhje me Ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës (ZPRK), të cilat përbajnjë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2023.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitet tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit ‘Përgjegjësitet e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare’. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas konkluzionit tonë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit të ZPRK kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

Auditimi është kryer në përputhje me Standarde Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitet tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit ‘Përgjegjësitet e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare’. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitet e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

U.D Sekretar i Përgjithshëm, Zyra e Presidentit të Republikës së Kosovës është përgjegjës përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, U.D Sekretar i Përgjithshëm, Zyra e Presidentit të Republikës së Kosovës është përgjegjës edhe përvendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtimi apo gabimi. Kjo përfshinë përbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitet dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

U.D Sekretar i Përgjithshëm, Zyra e Presidentit të Republikës së Kosovës është përgjegjës përtë siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit finansiar të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës është gjithashtu përgjegjës përdorimin e burimeve financiare të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësimë ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësimë ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbytjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur një fushë për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, e cila është paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjes dhe rekomandimit. Kjo ka për qëllim të përmirësojë kontrollet e brendshme lidhur me pajtueshmërinë me autoritetet sa i përket menaxhimit të burimeve njerëzore.

Ky raport ka rezultuar me një rekomandim të përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet tjera të menaxhimit finansiar dhe të pajtueshmërisë

2.1.1 Pagat dhe mëditjet

Buxheti final për paga dhe mëditje për vitin 2023 ishte 992,982€. Prej tyre ishin shpenzuar 991,912€ apo 100%.

Çështja B1 - Tejkalimi i afateve të parapara ligjore si ushtrues i detyrës

Gjetja	Ligji nr.08/L-197 për Zyrtarët Publik, nen 35 paragrafi 3 parashev që: Zyrtarja/i publik nuk mund të caktohet si ushtruese/i detyre më gjatë se gjashtë (6) muaj. Kur pozita nuk mund të plotësohet brenda afatit gjashtë (6) muaj, ky afat mund të zgjas më së shumti edhe për gjashtë (6) muaj të tjerë. Në gjashtëmbëdhjetë (16) raste, kemi vërejtur se pozitat e rregullta të punës mbaheshin me ushtrues detyre më gjatë se afati i paraparë ligjor prej dymbëdhjetë (12) muaj. Krahasuar me vitin e kaluar, numri i pozitave me UD është dyfishuar.
---------------	---

Kjo situatë ishte ndikuar nga fakti që ZPRK-së është në proces të hartimit të legjislacionit sekondar përfshirë këtu edhe UA për rekrutime, për procesin e sistematizimit e klasifikimit; si dhe faktin e ndryshimit të ligjit për Zyrtarët Publik dhe nevojës për përshtatje të sistemit të SIMBNJ-së për institucionet e pavarura.

Ndikimi	Mbajtja e pozitave me ushtrues detyre për një kohë më të gjatë se afati i paraparë ligjor rrezikon që pozitat e ndryshme të mbahen nga persona që nuk i përmbushin kriteret e kërkuar/përcaktuara për pozitat adekuate.
Rekomandimi B1	Sekretari i Përgjithshëm duhet të siguroj finalizimin e legjislacionit të brendshëm dhe përshtatjes së sistemit të SIMBNJ-së me qëllim të plotësimit të pozitave me staf të rregullt të punës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përbledhur për burimet e fondevë buxhetore, shpenzimin e fondevë dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondevë buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Burimet e fondevë	3,803,568	2,860,113	2,379,197	2,133,948	1,569,598
Grante Qeveritare - Buxheti	3,803,568	2,860,113	2,379,197	2,133,689	1,569,598
Donacionet e jashtme	0	0	0	259	0

Buxheti përfundimtar është më i ultë se buxheti fillestar për 943,455€. Kjo ishte si rezultat i vendimeve të qeverisë për kursime buxhetore, ku nga kategoria mallra dhe shërbime janë ternercur 800,000€, nga pagat dhe mëditjet 123,160€ si dhe nga investimet kapitale 20,295€.

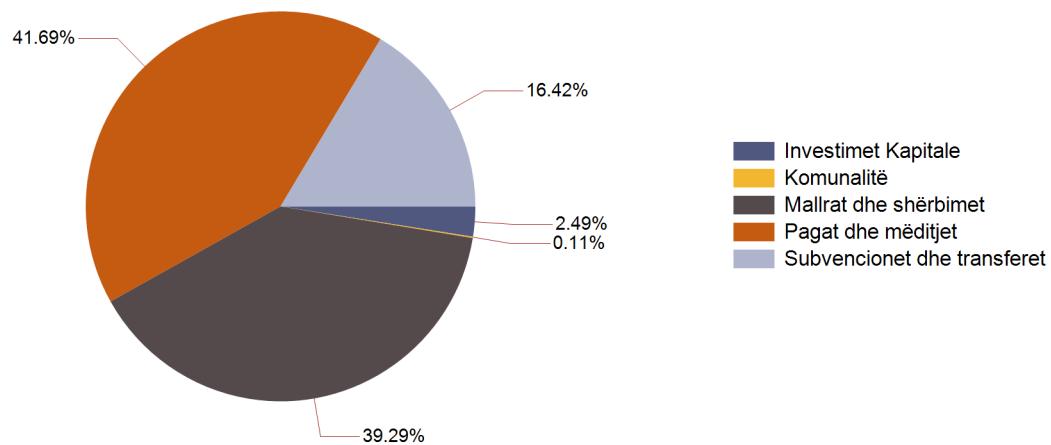
Në vitin 2023 ZPRK ka shpenzuar 83% të buxhetit përfundimtar ose 2,379,197€, me një rritje 5% në krahasim me vitin 2022.

Tabela 2. Shpenzimet e fondevë sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Shpenzimet e fondevë sipas kategorive ekonomike	3,803,568	2,860,113	2,379,197	2,133,948	1,569,598
Pagat dhe mëditjet	1,116,142	992,982	991,912	914,795	904,394
Mallrat dhe shërbimet	2,246,421	1,381,421	934,705	815,348	423,918
Komunalitë	6,700	6,700	2,575	2,662	2,776
Subvencionet dhe transferet	419,305	419,305	390,679	401,142	238,510
Investimet Kapitale	15,000	59,705	59,327	0	0

- Buxheti final për paga dhe mëditje, në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 123,160€, për shkak se nuk ishin plotësuar pozitat e lira të paraparë me buxhet dhe këto mjete kanë shkuar kursime buxhetore. Realizimi në këtë kategori ishte 100%.
- Buxheti final për mallra dhe shërbime, në raport më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 865,000€. Ky zvogëlim i buxhetit ishte si rezultat i vendimit të qeverisë për kursime buxhetore ne vlerë 800,000€ si dhe kërkesës së Sekretarit të ZPRK-së për transferim të 65,000€ në kategorinë e investimeve kapitale. Ndërkaq realizimi i buxhetit në këtë kategori ishte vetëm 68%. Këtë e kishte ndikuar fakti që njëra nga kontratat me vlerën më të madhe "Shërbime për realizim të përgjithshëm të edicionit të dytë të Forumit ndërkombëtar për gratë paqen dhe sigurinë(Forumi WPS)" që ishte me vlerë 133,517€ e prokuruar në vitin 2023 ka mbetur të shpenzohet në vitin e ardhshëm dhe disa kontratave tjera kornizë për të cilat nuk ishte shpenzuar aq sa ishte paraparë për to.
- Buxheti final për komunalni në raport me buxhetin fillestar ishte i njëjtë ndërsa, realizimi në këtë kategori ishte 38%. Ky shpenzim i ulët është për shkak se ZPRK-së shfrytëzon objektin e Kuvendit të Kosovës dhe në të njëjtën kohë edhe shumë shërbime komunale për të cilat paguan Kuvendi, derisa këto shpenzime i parashevë me buxhet në çdo vit.
- Buxheti final për subvencione dhe transfere në raport me buxhetin fillestar nuk kishte ndryshime, ndërsa realizimi në këtë kategori ishte 93%.
- Buxheti final për investime kapitale në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 44,705€, si rezultat i vendimit të Sekretarit të ZPRK-së me nr.02/011-402-01/23, datë 5.04.2023 për transferimin e mjeteve nga kategoria e mallra dhe shërbime në projektin "Pajisje të TI-së". Realizimi për këtë kategori është 99%.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2023



Te hyrat e pranuara kanë të bëjnë me kthimin e mjeteve të pashpenzuara nga kategoria e subvencioneve dhe transfereve, prej përfituesve të subvencioneve në vitin 2023 dhe vitet e mëhershme.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Pranimet	2022 Pranimet	2021 Pranimet
Totali i të hyrave	0	0	9,827	414	
Të hyrat tjera	0	0	9,827	414	

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për ZPRK-së për vitin 2022 kishte rezultuar me një (1) rekomandim. ZPRK kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'a zbatoj rekomandimin e dhënë dhe kishte dorëzuar Raportin e Progresit mbi zbatimin e rekomandimeve sipas kërkesave të dalura nga Rregullorja e Punës për zbatimin e auditimit dhe planeve të veprimit. Deri në fund të auditimit për vitin 2023, ky rekomandim nuk është zbatuar, siç është paraqitur më poshtë në Grafikun 2. Për një pëershkrim më të plotë të rekomandimit dhe mënyrën se si është trajtuar ai, shihni Tabelën e rekomandimeve nr.4.

Tabela 4 Përbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2022	Veprimet e ndërmarrë	Statusi
1.	Pagat dhe mëditjet	Sekretari i Përgjithshëm të sigurojë që të ndërmerrin veprime të nevojshme për plotësimin pozitave(zëvendësimeve) me pozita të rregullta të punës.	Çështja e njëjtë ka rezultuar edhe në vitin 2023.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme



Emine Fazliu, Ndihmëse e Auditorit të Përgjithshëm



Blerina Krasniqi, Drejtore e Auditimit



Arta Birinxhiku, Udhëheqëse e ekipeve



Abdurrahmon Bërbatovci, Anëtar i ekipeve



Shtojca I: Letër konfirmimi



REPUBLICA E KOSOVËS - ZYRA E PRESIDENTES
REPUBLIC OF KOSOVO - OFFICE OF THE PRESIDENT
REPUBLIKA KOSOVO - KANCELARIJA PREDSEDNICE

ZYRA E SEKRETARIT-OFFICE OF THE SECRETARY-KANCELARIJA SEKRETARA

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023
dhe për zbatimin e rekomandimeve

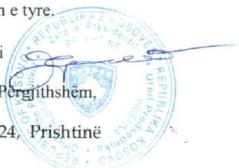
Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft reportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Zyrës së Presidentit të Republikës së Kosovës, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejmë "Reporti");
- pajtohem me gjetjen e vetime dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përbajtjen e Reportit përvèq atyre që u janë përcjellë gjatë fazës së auditimit si dhe ju njoftoj se ashtu siç është cekur tek sqarimi në reportin e ZKA-së tek e gjeturave, kjo situatë ishte ndikuar nga fakti që ZPRK-së është në proces të hartimit të legjisacionit sekondar përfshirë këtu edhe UA për rekrutime, ky udhëzim tashmë është finalizuar dhe do të publikohet së shpejti dhe do të përcillet tek DMZP përshtatje të modulit të veçantë për rekrutime në sistemin e SIMBNJ-së për institucionin e Presidencës.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Reportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Fehmi Mehmeti



U.D Sekretar i Përgjithshëm,

Data: 05.04.2024, Prishtinë

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁷, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financier në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tëresi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangje të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tëresi nuk përbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë opinion të pa-modifikuar nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në reportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në reportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit pér të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opioni i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinioni

Opioni i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit pér pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur pér këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shhangje të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opioni i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit pér pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur pér këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, pér të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen pér shkak të pamundësisë pér të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financave;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në reportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në reportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Parografi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo reportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo parografi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekmandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekmandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C - nënkupton çështjet dhe rekmandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.